

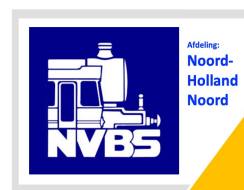
NVBS Afdeling Noord-Holland Noord

Programma 1^e halfjaar 2024

Rev 3: Pagina 9-10 en 16 updated

Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en
Tramwegwezen

Beste NVBS Noord-Holland Noord leden,

In onze hobby zien we in het najaar extra veel activiteiten: Jaap, Bello, de Kikker en ome Ceesje bij het SHM Bello Festival, SSN met ZLSM in Limburg op Stoom, NVBS naar Stoomtrein Katwijk-Leiden, NVBS-NS 1700 afscheid en een Oliebollenrit met mC 9002 de Jaap, het prachtige motorrijtuig uit 1924. Het is slechts een kleine - en incomplete opsomming. Alle museums en verenigingen zetten nog even hun best beentje voor.

Binnen de NVBS werkt het HB-bestuur samen met de afdelingen en onderdelen hard aan veranderingen die onze vereniging aanpast aan nieuwe eisen. Door actief leden te werven en samen te werken met andere organisaties en verenigingen kunnen we ons als NVBS manifesteren.

Het samenstellen van een nieuw 2024 NVBS NHN programma is een vast gegeven, de dynamische invulling van onze hobby een veel variabelere onderdeel. Wat dat betreft zal 2024 weer een uiterst interessant en gevarieerd jaar worden.

Wij zien u graag op de vaste NVBS NHN dinsdagavonden en wie weet op de vele mogelijkheden die de NVBS en onze hobby u in 2024 biedt.

Het bestuur, uw voorzitter.

Foto voorpagina:

25-sep-2023 Mariembourg België. Na een zeer succesvol stoomgala bij de CFV3V gaat de HSIJ-loc no. 22 Tom weer op transport, nu naar de ZLSM in Zuid-Limburg.
Foto: Frans van Sabben

Voorzitter: F.B. van Sabben Geelvinckstraat 7 1901 AE Castricum Tel: 06-12 85 40 33 f.van.sabben@gmail.com	Penningmeester: J. de Jong Westeinde 3 1674 PP Opperdoes Tel: 0227-54 56 64 bellojan@tiscali.nl	Secretaris: R. Veninga Igor Strawinskystraat 38 1544 ME Zaandijk Tel: 06-24 63 01 54 robert.veninga@gmail.com
Email: NoordHollandNoord@nvbs.com		
De avonden worden gehouden in de Stationsrestaurantie Museumstoomtram Van Dedemstraat 8, 1624 NN Hoorn.		
Aanvang 19:30 uur. Bijdrage in de kosten € 3,00		

Van Eurofima tot RailJet – rijtuigen in Europa 1960-2018

Presentatie door Albert Koch

Dinsdag 9 januari 2024

19.30 uur, stationsrestauratie SHM Hoorn

Treinstellen voeren vandaag de dag de boventoon in het langeafstands- en hogesnelheidsverkeer. Toch zijn nog steeds veel door locomotieven getrokken rijtuigen op Europese sporen te zien, al dan niet met stuurrijtuig om toch treinsteexploitatie mogelijk te maken. Sinds een aantal jaren beleven locomotief-rijtuigconcepten zelfs een heropleving, bijvoorbeeld in de vorm van de Oostenrijkse RailJet. In dit programma toont Albert Koch de ontwikkeling van getrokken treinen en rijtuigen van circa 1960 tot nu. Aan de hand van foto's uit binnen- en vooral buitenland wordt een aantal bekende rijtuigconcepten nader belicht: de grote serie m-rijtuigen van DB, de Eurofima-verzamelorder van midden jaren zeventig en de daaruit afgeleide types en natuurlijk de ICR-rijtuigen van NS. Er is aandacht voor details, maar natuurlijk ook voor de inzet van de rijtuigen.

Bimz 256.0 [51 80 22-95 912-7](#) van de DB in EC 115 Dortmund Hbf - Klagenfurt bij Oberwinter. (foto: Albert Koch)

Railvervoer in Mecklenburg-Vorpommern

Presentatie door Peter Doove

Dinsdag 30 januari 2024

19.30 uur, stationsrestauratie SHM Hoorn

Filmprogramma van Peter Doove. In Mecklenburg-Vorpommern is op railgebied heel wat te beleven. De Mecklenburgische Bäderbahn met 900 mm spoor is bekend van de rit door de smalle Mollistrasse, de winkelstraat van Bad Doberan.

Molli rijdt in 2002 met een lange trein door de Mollistraße in Bad Doberan. Foto Peter Doove.

In Schwerin, de hoofdstad van Mecklenburg-Vorpommern, rijden trams. Het techniekmuseum is inmiddels verhuisd naar Wismar. En er is een spoorwegmuseum in de loodsen achter het hoofdstation.

In Rostock, de grootste stad van Mecklenburg-Vorpommern, rijden ook

trams. In 2015 verdwenen de laatste motorwagens met bijwagen. Er resten nog gelede trams waarmee we rondje door de stad maken. De S-Bahn brengt ons naar Warnemünde.

We kijken even rond in de steden Stralsund en Greifswald. De ODEG heeft hier de diensten van de Usedomer Bäderbahn overgenomen. In Greifswald werd het havenspoor gereactiveerd.

Er zijn ook museumlijnen:

De Lütt Kaffeebrenner rijdt op 60 cm spoor van Klütz naar Reppenhagen. Een verder eindpunt is voor de Stiftung Deutsche Kleinbahnen onbetaalbaar.

Locomotiefloods, trein en stationsgebouw van de Lütt Kaffeebrenner lijken nietig onder de enorme kastanjeboom. Foto Peter Doove. Lütz 28 juni 2023

NVBS Mensen met passie voor spoor!

De NVBS is een vereniging van en voor spoor- en trambelangstellenden: Mensen met passie voor spoor! Meer dan 20 regionale afdelingen organiseren veelal maandelijks interessante presentaties door boeiende sprekers. Elke maand verschijnt het fraai geïllustreerde blad 'Op de Rails' en op de website www.nvbs.com staat actuele informatie over de activiteiten van de vereniging.

Raccordementen en verdwenen goederenlijnen in Nederland

***Diapresentatie** door Steven Hopman*

Dinsdag 20 februari 2024

19.30 uur, stationsrestauratie SHM Hoorn

In de jaren zestig van de vorige eeuw had het gespreid wagenladingvervoer bij de NS zijn grootste omvang ooit. In deze periode werden in vele plaatsen raccordementen aangelegd om de diverse spoor klanten te kunnen bedienen. Inmiddels zijn de meeste raccordementen in Nederland alweer verdwenen.

Ook waren er in de vorige eeuw nog vele korte en enkele langere spoorlijnen in gebruik alleen voor het goederenvervoer, waarvan er inmiddels vele zijn verdwenen. Vanavond gaan we even terug naar die tijd waarin er nog veel kleinschalig goederenvervoer te zien was in Nederland.

*Een NVBS-excursie in de Amsterdamse Houtrakpolder, 10 juli 2009.
Foto: Steven Hopman*

Trains and Big Macs

De USA trainspotters trip van 2014

Presentatie door Wil Meulenbelt

Dinsdag 12 maart 2024

19.30 uur, stationsrestauratie SHM Hoorn

Bijna 10 jaar geleden maakten Rien Berg, Rob Alakopsa, Wim Roozen en Wil Meulenbelt een 14-daagse Railtrip per auto door Californië, Nevada, Utah en Arizona, langs bekende en minder bekende railspots.

Een trip van 8825 kilometer, zoveel mogelijk langs de spoorlijnen van Union Pacific, Burlington Northern - Santa Fe, maar ook langs het California State Railroad museum in Sacramento, de museumlijn Nevada Northern, midden in de woestijnstaat Nevada, de “spoor”route langs Route66 en de Grand Canyon Railway.

Hoogtepunten van de 4 sporen over the Cajon Pass en de Tehachapi Loop komen natuurlijk ook uitgebreid aan bod.

Een beeldend verhaal hoe 4 spoorhobbyisten dit op de foto hebben vastgelegd en wat zij zoal meemaakten.

Union Pacific en station. Foto: Wil Meulenbelt

Nevada Northern. Foto Wil Meulenbelt

De fotografen in beeld

NVBS Mensen met passie voor spoor!

U bent van harte welkom: bij NVBS Centraal of bij de NVBS-afdelingen!
Kijk eens op de [NVBS Website](#) of op de [NVBS-NHN Afdeling](#).

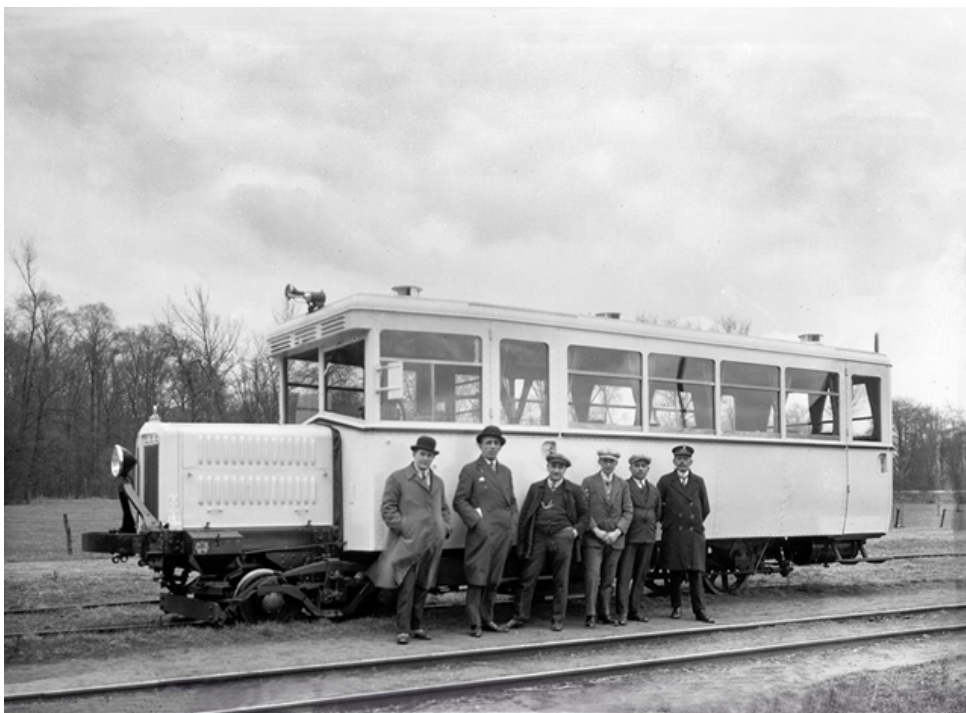
Bollen door België - Tramtocht in de gloriejaren van de Belgische Buurtspoorwegen

Presentatie door Marco Moerland

Dinsdag 2 april 2024

19.30 uur, stationsrestauratie SHM Hoorn

Veel tramliefebbers hebben met plezier en fascinatie de laatste restanten van het Belgische buurtspoornet bezocht. Na opheffing van de streektrams in de groep Antwerpen in 1968 bestonden er nog slechts geïsoleerde netten rond Brussel in Henegouwen en langs de Belgische kust. Op een enkele plek was nog een laatste motortram actief.

NMVB foto AR12 - 1932 - collectie Marco Moerland

Ooit was het landelijke tramnet gigantisch en reed er een enorm aantal stoom-, diesel en elektrische trams van de meest uiteenlopende soorten. In de gloriejaren bestond er een vrijwel aaneengesloten net van voorstads- en streektramlijnen doorheen gans België. In kleine steden zoals Mechelen, Brugge, Oostende en Namen voerde de NMVB ook stadstramdiensten uit.

NMVB foto Ir. J.J.H.Meulman ART 57 met goederentram Genk 1949

De meest landelijke verbindingen werden nog lang met stoomtrams en vanaf de jaren dertig met autorails bediend. . In 1945 bestond er nog een tramnet met een lijnlengte van 4769 kilometer. Daarvan was in 1980 nog slechts 205 kilometer over.

Aan de hand van oude prentbriefkaarten en gedigitaliseerde foto's maken we in de gouden jaren van de Belgische buurtspoorwegen een tocht van de Nederlandse naar de Duitse en Franse grens waarbij we geheel België doorkruisen. Laat u verrassen door de veelheid aan trammaterieel, steden en landschappen bij onze zuiderburen.

NMVB-prentbriefkaart Grens Putte ca 1938 - collectie Marco Moerland

Een Amsterdammer kijkt naar Haagse trams

Presentatie door Karel Hoorn

Dinsdag 23 april 2024

19.30 uur, stationsrestauratie SHM Hoorn

Karel Hoorn gaat terug naar zijn eerste kennismakingen met het Haagse trambedrijf. De eerste foto's maakte hij daar in 1961. Een aantal bezoeken later leverden plaatjes op die nu de moeite waard zijn. Meer systematisch werd naar de HTM gekeken in de jaren 1966-67, toen hij in de Alexanderkazerne gelegerd was. Op dat moment was er tijd en aandacht voor de meer speciale zaken. Vanaf 1970 woonachtig in Wassenaar kon de HTM "bijgehouden" worden. Er is aandacht voor de lijndiensten, excursies, werkmaterieel en bijzondere gebeurtenissen. Het programma moet eindigt in 1976 toen de PCC nog regeerde in Den Haag. De echte rode draad in dit programma is het jaartal, leidraad voor de getoonde gebeurtenissen.

HTM lijn 6, de 1023 op de Bezuidenhoutseweg, 29 mei 1976

Dia/Digi Meebrengeavond Voor en door de leden

Gecoördineerd door het afdelingsbestuur

Dinsdag 14 mei 2024

19.30 uur, stationsrestaurant SHM Hoorn

Terug van weggeweest vanwege Corona, de meeneemavond! Onze leden laten hun oogst zien van 2023. Dia's zijn uiteraard ook welkom, maar geef dan even een berichtje vooraf, dan stellen we ook de diaprojector op.

Houdt de inbreng beperkt tot maximaal 50 foto's zodat iedereen aan bod kan komen. Natuurlijk vertel je wat je laat zien, en een leuke anekdote is altijd welkom!

“Stoomdiesel”, vanwege een mechanisch defect werden de omC's 909+910 van de Stoomtrein Goes-Borsele getrokken door stoomlocomotief NS 8302, of was het toch de LTM 26? Tussen Benningbroek en Wognum, 29 oktober 2023

Trein Design

Presentatie door Henk Sijsling

Dinsdag 4 juni 2023

19.30 uur, stationsrestauratie SHM Hoorn

De presentatie Treindesign (met quizvragen) is al een keer getoond in Den Haag. Vermeldingswaard is dat één van de bezoekers zijn vriendin had meegenomen. Riskant uiteraard maar ze had zich “geen minuut verveeld”. Bovendien won zij de quiz. Dat is een reden om is de presentatie nog vrouwinteressanter te maken.

Stoomkracht

De landbouw (uitvinding van een vrouw) gaf de nodige bestaanszekerheid. Een nadeel was dat met de landbouw een landbouwpatriarchaat ontstond. Maar door de uitvinding van stroomkracht wordt alles anders. De stoomkracht maakte een einde aan dat landbouwpatriarchaat en de vele landarbeid(st)ers konden elders aan de slag. Aanvankelijk absorbeerde (stoom)fabrieken de arbeidsuitstoot van de landbouw maar door verregaande mechanisering en beter onderwijs ontstonden tal van nieuwe stromingen en beroepen. Ook het feminisme kwam op stoom.

In deze tijd had men uiteraard ook oog voor schoonheid. Henschel constructeur Kurt Ewald stelde zelfs voor stoomlocomotieven de ‘Regelen der kunst’ (1927) op. Behalve locomotiefconstructeurs hielden ook kunstenaars zich bezig met deze vorm van ‘abstracte’ schoonheid. Zij noemden zich de Futuristen en gingen onder meer te rade bij Picasso, een klasgenoot van Paul Arzens. Arzens deelde die de passie voor de machinerieën en dat kwam tot uiting bij de Nederlandse locomotieven serie 1100, 1300 en 1600. Paul Arzens vond overigens Picasso maar een misogynie commerciële kwast.

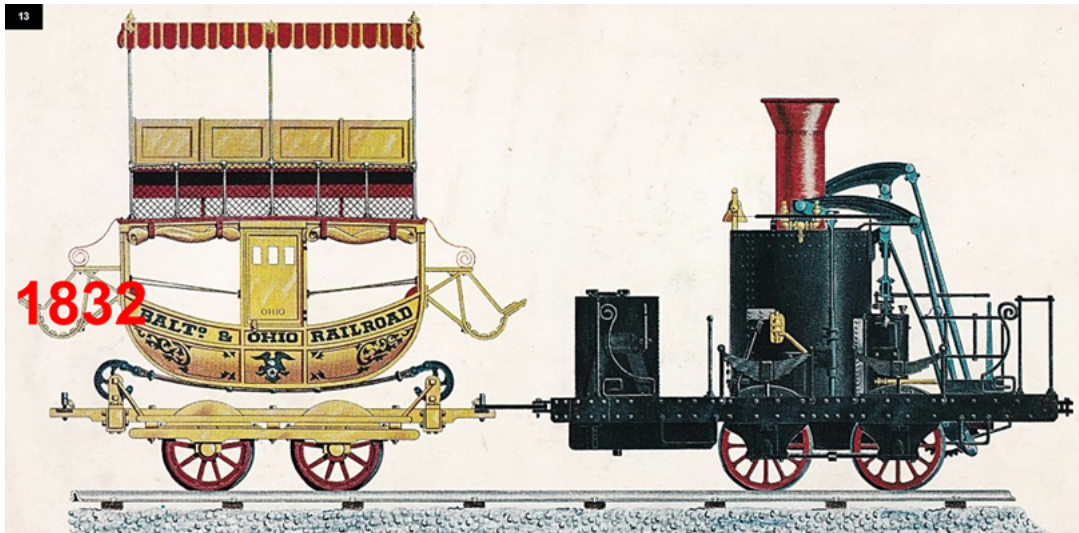

Aanvankelijk was de ruimvallende mode niet afgestemd op de krappe rijtuigen. Vrouwen bleken een drive voor meer comfort.

Stroomlijn

De stroomlijn werd populair in de jaren 30 na het instorten van de beurs van Wall Street. Zowel Amerika als Europa kregen te maken met een diepe economische crisis. Om weer vertrouwen te wekken in de toekomst presenteerden een nieuwe generatie ontwerpers zich. Door nieuwe en aantrekkelijke producten te ontwerpen, wilden ze de consument verleiden. Hun moderne, gestroomlijnde ontwerpen straalden efficiëntie en hygiëne uit.

De Verenigde Staten bouwden met stroomlijn een populaire cultuur op. Ook in Nederland vond de stroomlijnstijl ingang. De voortschrijdende aerodynamische principes gaven de stroomlijnhype vleugels. Auto's, **treinen**, gebouwen, kleding, lingerie en stofzuigers werden gestroomlijnd.

NS Design

Aanvankelijk leverde de treinfabrikanten het design van treinen. Een voorbeeld daarvan is de assertieve Elsbeth van Blerkom, die het ontwerp leverde voor de mooiste Nederlandse trein ooit. Zij was in dienst van Werkspoor. Later ging de vormgeving over naar de NS-design. De vlerkerige Niels Greif gaf vorm aan onder meer de Talbot-sprinter en de kop van Siemens/Bomdardier sprinter. NS Designers moesten constant hun waarde bewijzen. Immers 'van de plank' kopen biedt veel kwalitatieve en financiële zekerheden. Door het debacle met de Fyra bleek dat 'van de plank' kopen moet samengaan met de juiste kennis en contractvorm. Na de Fyra is de vormgeving weer bij de fabrikant terecht gekomen.

NVBS Mensen met passie voor spoor!

Regelmatig worden excursies en buitenlandse reizen georganiseerd. De NVBS Winkel heeft een groot assortiment boeken en dvd's over railverkeer. Wie boeken en documentatie zoekt, kan terecht bij de NVBS Bibliotheek en de enorme collecties foto's en documenten. De Winkel, de Bibliotheek en de documentatiecentra zijn gevestigd in 'NVBS Centraal', een heel gezellige ontmoetingsplaats voor spoorhobbyisten in het stationsgebouw van Amersfoort, Stationsplein 47, met uitzicht op het spoor.

U bent van harte welkom: bij NVBS Centraal of bij de NVBS-afdelingen! En kijk natuurlijk regelmatig op de [NVBS Website](#) of op de [NVBS-NHN Afdeling](#).

Modelbouwavond

Gecoördineerd door Jan de Jong

Dinsdag 2 juli 2024 (was 25 juni)

19.30 uur, stationsrestauratie SHM Hoorn

Ook dit jaar wordt de modelbaan van de NVBS Spoorgroep Noord-Holland Noord weer opgesteld.

6 juni 2023 NVBS NHN Modelavond Foto: Huib. Binkhorst.

NVBS Mensen met passie voor spoor!

Regelmatig worden excursies en buitenlandse reizen georganiseerd. De NVBS Winkel heeft een groot assortiment boeken en dvd's over railverkeer. Wie boeken en documentatie zoekt, kan terecht bij de NVBS Bibliotheek en de enorme collecties foto's en documenten. De Winkel, de Bibliotheek en de documentatiecentra zijn gevestigd in 'NVBS Centraal', een gezellige ontmoetingsplaats voor spoorhobbyisten in het stationsgebouw van Amersfoort, Stationsplein 47, met uitzicht op het spoor.

6 juni 2023 NVBS NHN Modelavond Foto: Huib. Binkhorst

Het “Hondenbot” zal weer worden opgesteld zoals dat vroeger ook het geval was. Hierop kan de rechtgeaarde modelspoorder zijn nieuw aangeschafte en/of zijn zelf gemodelleerde modellen weer nieuwe kilometers laten maken, op de analoge – of digitale baan (DC of AC) in zowel HO als schaal N. De modeltreindienstregeling voor al deze modeltreinritten wordt zoals ieder jaar door de modelspoorders zelf in overleg vastgesteld.

SBB Cargo Vectron rijdt helemaal met de Müller-Touristik party trein tot in Alkmaar.

Vorig jaar reed op de heenreis op vrijdag 9 september 2022 de Müller-expres met een TCS-lok nog als enige passagierstrein op het hoofdnet, omdat net op die dag het NS personeel het werk had neergelegd. Nu reed de Müller-expres twee weekenden (vr 27/10 -zo 29/10 en vr 3/11 - zo 5/11 2023) met de SBB Cargo Vectron de gehele route naar Alkmaar. Het was dan ook de eerste keer dat een SBB Cargo locomotief zo ver in Noord-Holland kwam

3 november 2023 15:07 uur - Alkmaar.

De SBB Cargo Vectron 193 526 is omgelopen naar de zuidzijde van de Muller trein en zal over enkele minuten als legmaterieel vertrekken uit Alkmaar naar Amsterdam Watergraafsmeer. Foto: Frans van Sabben.

5 november 2023 14:11 uur – Heiloo.

De Muller trein gaat weer terug richting Duitsland. Foto: Harry Stoop.

Programma's NVBS-NHN 1e half jaar 2024

9 januari	Eurofima tot RailJet 1960-2018
30 januari	Railvervoer in Mecklenburg - Vorpommeren
20 februari	Dia's: Raccordementen in Nederland
12 maart	USA Trains and Big Macs
2 april	Bollen door België
23 april	Amsterdammer kijkt naar de Haagse tram
14 mei	Meeneemavond
4 juni	Trein Design
25 juni	Modelbouwavond

Datums 2^e helft 2024

23-jul.-24	13-aug.-24	3-sep.-24	24-sep.-24
15-okt.-24	5-nov.-24	26-nov.-24	17-dec.-24

**Samenstelling en productie van het programma:
Rob Veninga, Jan de Jong en Frans van Sabben.**